

İDEAL MÜSLÜMAN TOPLUMU

Eûzubillâhimineşşeytânirracîm.

Bismillâhirrahmânirrahîm.

El-Hamdülillâhi rabbi'l-âlemin ve'l-âkibetü
li'l-muttakîn es-salâtu ve's-selâmu alâ seyyi-
dinâ Muhammedin ve âlihî ve sahbihî ecmaîn.
İ'lemû eyyühe'l-ihvân enne efdale'l-kitâbi
kitâbullâh fe-enne efdale'l-hedyu hedyu Mu-
hammedin sallallahu aleyhi ve sellem ve
şerre'l-umûri muhdesâtuhâ ve külle muhdesin
bid'ah ve külle bid'atin dalâleh ve külle
dalâletin fi'n-nâr fe bi's-senedili muttasili
ile'n-nebiyyi sallallahu aleyhi ve selleme en-
nehû kâl:

مَثَلُ الْمُؤْمِنِينَ فِي تَوَادِّهِمْ وَتَرَاحُمِهِمْ وَتَعَاطُفِهِمْ
مَثَلُ الْجَسَدِ إِذَا اشْتَكَى مِنْهُ عُضْوٌ تَدَاعَى لَهُ سَائِرُ
الْجَسَدِ بِالسَّهَرِ وَالْحُمَّى

Meselü'l-mü'minîne fî tevâddihim ve
terâhumihim ve teâtufihim meselü'l-cesedi,
izâ'stekâ minhü uzvün tedâ'â lehû sâiru'l-ce-
sedi bi's-seheri ve'l-hummâ.

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

Ravâihu Ahmed b. Hanbel, Müslim, an Nu'mân b. Beşîr radiyallahu anh.

Müslümanlığın can noktası. Şimdi kendimizi Müslüman deriz de Müslümanlığı, tansiyon hani makinesi var ya, ölçüyor. Bir de kan şeyi var, ölçüyorlar. Adamın ne mal olduğu meydana çıkıyor. Şimdi bu da bizim Müslümanlığımızın ne mal olduğumuzu gösteren bir hadis. Allah cümlemizi salihin, kâmilin zümresine ilhak etsin.

Meselü'l-mü'minîn, mü'minlerin misali. Teşbih veriyor, mü'minleri anlatıyor. Mü'min neye benzer, nasıl olur mü'min? Nerede?

Fî tevâddihim ve terâhumihim ve teâtufihim. Üç şey. Tevâd, müveddet, muhabbet, sevgi. Müslümanların, mü'minlerin birbirlerine olan muhabbetleri, sevgileri, saygıları ve terâhumihim, birbirlerine acımaları, merhamet etmeleri ve teâtufihim, birbirlerine ikram, ihsan etmeleri. Meselü'l-cesed. Bir ceset gibidir. Ceset. Nasıl Müslümanlar tabi hep ayrı ayrıyız. Mesela dünya üzerinde işte kimi beş yüz diyor, kimi altı yüz diyor, kimi yedi yüz milyon diyor. Müslüman varız diyoruz. E

Türkiye'de de şu kadar varız diyoruz. Her memlekette de bana göre bir varlık var. Şimdi cesete benzetti de efendim, ceset de tabi milyonlar, belki milyarlarca parçalardan ibaret. Bir vücuttur ama mesela el ayrı, kol ayrı, bacak ayrı, kafa ayrı, göz ayrı ama bunların teşkilatında da milyonlar, milyarlarca ecza parçaları, parçalar var. Kan parçaları, şu parçalar, bu parçalar. Nasıl ki bunlar bir vücutta şimdi izâ'şte kâ minhü uzvün. Baş ağrıyor. Diş ağrıyor. Karın ağrıyor. Bacak ağrıyor. Bir hastalık var ya vücutta. Bu hastalıktan dolayı, tedâ'â lehû sâiru'l-cesedi. Bütün ceset hasta oluyor. Canım ağrıyorsa dişin ağrıyor. Ağrıyorsa başın ağrıyor. Diğer tarafın iyi. Yok. Keyfim yok. Rahatsızım. Çıkamıyor. Yürüyemiyor. Konuşamıyor rahatsızlığından. Bu, neden âzânın bir tarafında bu ağrı varken diğer âzâlar niçin bununla rahatsız oluyorlar yani? Ağrıyan ağrısın, orası ağrısın orası. Sonra sen iyisin, başka tarafa geçmesin. Olmuyor. Tedâ'â lehû sâiru'l-cesedi. Bütün ceset el birliği yapıyor. O hastalık üzerinde uykusu uyuyamıyor, yemek yiyemiyor, işte şu oluyor, bu oluyor. Bu hepimizin bildiği bir şey. Şimdi buna ceset el birliği yapıyor. El birliği yapıyor,

o rahatsızlığı bütün cesede duyuruyor. Bütün ceset duyuyor o rahatsızlığı. Mesela tırnağımız kopmuş, eh kopmuşsa kopmuş. Ama bütün vücut neden rahatsız oluyor?

El birliği var. Baş ağrıyor, göz ağrıyor, kulak ağrıyor, orası ağrısın. Bütün vücuda ne oluyor? Bütün vücut da rahatsız oluyor. Nasıl ki şimdi böyle bir vücut, bir ağrıdan dolayı müteessir oluyorsa, Müslümanlar da böyle, isterse Mekke'de olsun, isterse Çin'de olsun, isterse Amerika'da olsun, oradaki bir Müslümanın acısı, her Müslümana sirayet etmesi lazım, vücuttaki sirayet gibi. Eğer vücuttaki sirayet gibi sirayet etmiyorsa hastalık, demek ki arada bir şey var. Morfin var. Nasıl ki morfini vuruyor doktor, orasını kesiyor. Haberimizde olmuyor. Canım koca el kesilir, ayak kesilir de duyulmaz mı?

Ama duyulmuyor.Neden duyulmuyor?
Morfinlendi orası da. O morfinin sebebiyle diğer âzâlar onu duymuyor. Ama sonra duyacak başka. Şimdi duymadı ya, kestiler attılar. Demek ki biz Müslümanlar da birbirimizle ilgisizliğimiz bir morfinin sebebi. Şimdi aşağıda gelecektir inşallah. O morfin, geçen gün şeyde söyledi bunu, Arap misafirler vardı, bugün de

konuşmak istemişler de. Gitmişler. Zehir diyor. Zehirlenmişiz diyor. Bu zehir hangi zehir acaba?

Allah cümlemizi affetsin. Onun için, el-mü'minûn yelzümü aleyhim en yekûnû kenefsin vâhid. Müminlere lazım olan şey, bir can gibi olması lazımdır. Binlerce, yüzbinlerce insanız, Müslümanız memlekette ama bir canmış gibi. Bir can nasıl eziyetlendiği vakitte, bütün âzâ, o yüz bin kişide, o bir canın acısına acı duyması lazım. Duyamıyorsa morfin yemiştir, tedavisine gitmesi lazım.

Şimdi meselü'l-mü'minîne fî tevâddihim. Sevgi. Müslümanlar birçok şeylerde gidiyor mesela. Sevgi, birbirlerine layıkı vecihle olması lazım. Nasıl? İşte anayı nasıl seviyorsan, babayı nasıl seviyorsan, kardeşini nasıl seviyorsan, Peygamberini nasıl seviyorsan, kitabını nasıl seviyorsan, müminleri de aynı şekilde sevmek lazım. Şimdi bu sevgiyi kendimiz de biçeceğiz.

Bu sevgi yok. Herkes canıyla meşgul. Öteki taraf da ölmüş, kalmış, şu olmuş, bu olmuş. Kimsenin işi de değil, aklının işi de değil, umruna da gelmiyor yani. Allah rahmet etsin, belki de yok. Hatta o kadar da şimdi acı oldu

ki, bir apartman teşkilatı var şimdi bugün, yu-
karıki kattaki ölüyor, alttaki kattakinin haberi
de olmuyor. Cenazeye de gelmiyor. Bu kadar
da acılık yani. Eğer belediye teşkilatı da ol-
masa, çok cenazeleri evlerde kalır yani, ko-
kar. Allah muhafaza etsin.

Demek ki, fî tevâddihim ve terâhumihim, bu
merhamet ve sevgisizliğin alameti bizde bir
ceset gibi olamayışımızın neticesi oluyor. Ge-
çenlerde, bunu epeyden beri arıyordum. Bir
hadîs-i şerîfte, geçmişti bu dersimiz de ama
çok lazım bununla ilgili.

a. Geçmiş Ümmetlerin Hastalıkları Bak şimdi.

دَبَّ إِلَيْكُمْ دَاءُ الْأُمَمِ قَبْلَكُمْ الْحَسَدُ وَالْبَغْضَاءُ هِيَ
الْحَالِقَةُ حَالِقَةُ الدِّينِ لَا حَالِقَةَ الشَّعْرِ وَالَّذِي نَفْسُ
مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ لَا تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ حَتَّى تُؤْمِنُوا وَلَا
تُؤْمِنُوا حَتَّى تَحَابُّوا أَفَلَا أَنْبِئُكُمْ بِشَيْءٍ إِذَا
فَعَلْتُمُوهُ تَحَابَبْتُمْ؟ أَفْشُوا السَّلَامَ بَيْنَكُمْ

Debbe ileyküm dâü'l-ümemi. Debbe, sira-
yet ediyor. İleyküm size. Dâül-ümem. Başka

ümme'lerin dertleri size de sirayet ediyor. Kableküm. Bizden evvel gelen ümme'lerin hastalıkları, dert, onların hastalıkları size de sirayet ediyor. Nedir o hastalıklar?

El-hasedü, ve'l-bağdâü. Haset ile birbirlerini sevmeme. Bu eski bizden evvelki, İslâm olmayan insanların âdetleri. Onlar İslâmlara da sirayet etmiş, Müslümanlara da sirayet etmiş ve morfinlenmişiz. Bu başka kavmi bu hastalıklarıyla kesiyorlar, haberimiz olmuyor. Ya kesilir de insanın bir yere haberi olmaz mı? Olmuyor işte, ne yapalım? Neden?

Debbe ileyküm dâü'l-ümemi. Eski ümme'lerin zehirleri, morfinleri bize de sirayet etmiş. Ne o?

El-hasedü, ve'l-bağdâü. İki tanesini söyledi.

Hiye'l-hâlikatü. Bu, hasetlen buğz, hâlika, cellattırlar, kesicidirler, keserler.Neyi?

Hâlikatü'd-dîni lâ hâlikatü's-şa'ri. Berbere teşbih etti de, berber saç kesiyor, nasıl? Fakat bu hâlika kesici ama saç kesen değil, baş kesen, saç kesen değil, din keser.Dinini kesiyor. Öteki berber tıraş eder saçını, yine

gelir yerine. Fakat bu senin dinini kesiyor. Nasıl kesiyor? Bu dâü sebebiyle, debb sebebiyle. Nereden? Eski kavimlerden gelen dertlerin bize sirayet etmesi. Nedir başlıcası?

Hasetlen buğz. Sen beni sevmiyorsun, ben tabiatıyla seni sevmiyorum. Sen beni sevmezsen, ben de seni sevmeyeceğim malum. Meçhul değil bu. Herkes bunu iyi bilir. İyi bildiği halde bu dert bize nereden geldi? Bizden olmayanlardan geldi. Bizden gelmedi. Bizden olmayan kavimlerden bize sirayet etti. Nasıl ki bugün doktorlar diyorlar ki, hastalıkların bazısı sârîdir. Verem diye eve girmem. Şu eve girme, bu eve girme, işte gülereli eve girme, şuna girme. Niçin?

Sirayet eder sana da geçer. Hatta nezleliler bile, nezlesi bile, aman nezleysen bizden uzak otur diyor. Bana da geçer senin nezlen sonra diyor. Hatta geçti de diyor, filan yere gittik de adam nezleymiş, bizim çocuklara da geçti, bize de geçti, sıra ile hepimiz hasta olduk diyoruz. Demek ki nasıl hastalıklar böyle sirayet ediyorsa, ahlâk da böyle sirayet ediyor. Ahlâksız adamın yanına oturursan, ahlâksız olursun ahlâklı adamın yanına oturursan ahlâklı olursun.

Demirci dükkânına oturursan, kıvılcım saçır üzerine. Kokucu dükkânına oturursan, koku isabet eder üzerine. Bu meşhur. Binâenaleyh insan kendisini düşünür. Benim görüşüp konuştuğum insanların kimler olması lazım? Onu seçmesi lazım. Dinsizlerle temastaysa, dinsizlerle temastaysa dinsizlik geçecektir ona şüphesizden. Ahlâksızlarla temastaysan, ahlâksızlıklar ona geçecektir. Mesela kumarbazlarla oturup kalkıyorsan, o kumarbaz sana da geçecek. Hırsızlarla düşüp kalkıyorsa, hırsızlık bir gün sana da geçecek. Sarhoşlarla düşüp kalkıyorsan, bir gün sen de sarhoş olacaksın. Ben ne kadar içmem desen de olmaz. Buna mukabil iyi insanlarla oturup kalkıyorsan, bu sefer de o iyilikler sana geçecektir.

Onun için Hazreti Abbâs radiyallahu anh olsa gerektir ki, filan adam çok iyidir demişler. Şöyle namaz kılar, böyle namaz kılar, böyle oruç tutar, böyle hayırları sever eder ama oturup kalktıkları insanlar filanlarla ve filanlardır. Haa demiş, o da onlardandır. O da onlardandır. Bugün anlaşılmaz ama yarın kokusu çıkar meydana. Yarın kokusu çıkar meydana. Onun için dağın değişmesi, dağın

değişmesi mümkün. Bu dağ kocaman ne kadar olursa olsun kaldırırlar. Bugün makineler de icat oldu. Bu dağ buradan yok olur, gider filan tarafa, yığarlar toprakları, olur bir dağ orada. Ama ahlâkın değişmesi mümkün değil diyorlar. Kötülük bir kere işledi mi içeriye, onu çıkarıp atmak, düşmanı kovmaktan daha zordur. Onun için kötü ahlâk ile ahlâklanmamak, Müslümanın birinci vazifesi. Niçin?

Dâü'l-ümem bir kere içeriye girdi miydi, bak şimdi dinle altını. Saç kesici değil de, başı da traş edici değil de, dini traş ediyor. Din gidiyor evden yani. Bu iki huy dinini adamın elinden alıyor vesselam.

b. b. İsâr ruhu

وَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ لَا تَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى
أَدْلُكُمْ عَلَى تَوْمِنُوا وَلَا تَوْمِنُوا حَتَّى تَحَابُّوا أَفَلَا
شَيْءٍ إِذَا فَعَلْتُمْوَهُ تَحَابَبْتُمْ؟ افْشُوا السَّلَامَ بَيْنَكُمْ

Vellezî nefsu Muhammedin bi yedihî.

Cenâb-ı Peygamber kasem ediyor Allahu Celle ve Alâ'ya. Kasemle söylüyor. Nefsin yedi kudretinde olan Allahu Celle ve Alâ' hakkı için.

Lâ tedhulûne'l-cennete. Siz cennete giremezsiniz. Hattâ tü'minû. İman etmedikçe. İmansızlara cennet var mı ya? Tabiatıyla yok. Ne zaman ehli iman olacaksınız? O zaman Lâ İlâhe illallâh anahtar. Fakat bak ne diyor.

Ve lâ tü'minû. İman kolay ya. Lâ İlâhe illallâh deriz. Muhammedu'r-Rasûlullah deriz. İman oldu. Ama şurada bak Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem'in sözüne dikkat buyurun. Ne diyor?

Ve lâ tü'minû. İman etmiş sayılmazsınız. İman etmiş olmazsınız. Çok dikkat et. Hattâ tehâbbû. Birbirlerinizi sevmedikçe. Birbirlerinizi sevmedikçe, sevişmedikçe, kaynaşmadıkça, birleşmedikçe mümin sayılamazsınız. Sen ne kadar dersin de. Sen ne kadar dersin de. Dava bambaşka. Dava bambaşka. Müslümanlığın canı bu.

Nasıl kas var vücutta. Şimdi heykel var. Her tarafı güzel. Kalp olmasa oluyor mu iş? Kalp olmasa oluyor mu? Olmuyor. İşte bu sevgi İslâm'ın kalbidir kalbi. İslâm. Ama nasıl şimdi bu dert. Allah esirgesin şimdi. Bu derdi nasıl atacağız da birbirimizi nasıl seveceğiz? İş burada şimdi. Nasıl seveceğiz birbirimizi? Para

verelim, birbirimizi doyuralım, yedirelim, içirelim yine olmuyor. Ne kadar verirsen ver parayı, ne kadar yedirirsen yedir. Yine nankör nankördür. Kedi gibi. E ne yapalım? Okutalım, işte şunu yapalım bunu, ne yaparsan yap yine olmuyor. Yine olmuyor. Okutuyorsun, büyütüyorsun, bu sefer yine olmuyor.

Dün Arap komşular dediler ki işte sen ananın karnında 9 ayda büyüyorsun. Dünyaya geliyorsun. İşte dişin yok, şuyun yok, buyun yok, hiçbir şeyin yok. Dişleniyorsun, güçleniyorsun, kuvvetleniyorsun, kemâle de geliyorsun sonra bir gün. Ondan sonra Allah, ne Allah tanıyorsun ne Peygamber tanıyorsun. Canım hiç düşünüyor musun 9 ayda beni ana karnında şu güzel sıfatla yaratmak kimin elinden gelir? Kim bu karanlık yerde bu güzel sıfatı bana verebilir? Aklı, zekâsı ile beraber şu muntazam bir vücut. Her şeyi yerli yerinde. Bunu Allah Celle ve Alâ'nın kudretinden başka, var mı bir kudret sahibi de böyle çıkarabilsin seni? Şimdi de seni kemâle ulaştırdı. Bak, gökte uçabiliyorsun bugün. Başka âlemlere de gidebiliyorsun. Bu kuvveti ve o kudreti, ilmi kudreti veren Hâlik'i ne çabuk unutuyorsun? Sen dün hiç beceriksiz bir şeydin. Bugün

becerikli oldun, yarın da gideceksin. Bu beceriklikle de kalmıyorsun yani. Yarın da bırakıp gidiyorsun bunu. Bu da gözümüzün önünde. Gözümüzün önünde olduğu halde yine bir inkâr tarafında, bir isyan tarafındayız. İşte şimdi bu muhabbet ki Rasûl-i Ekrem sallallahu aleyhi ve sellem Hazretleri'ne ümmet olmak lazım. Bu muhabbeti temin etmek için Resûlullah sallâllâhu aleyhi ve selleme ümmet olmak lazım. Şimdi diyeceğiz hep birden, biz ümmet değil miyiz ya?

Lâ ilâhe illallâh, Muhammedun Resûlullah da dedik. Hacca da gidiyoruz, ağlıyoruz ve gözlerimizden de yaşlar çıkıyor. Ya Resûlullah, aman ya Resûlullah, şefaât ya Resûlullah. Bir çeşit de salât u selâmlarla, bar bar bağırıyoruz, ağlıyoruz, çırpınıyoruz ama hepsi hava. Neden?

O Resûlullah sallâllâhu aleyhi ve sellem'in zamanındaki ashâb-ı kirâmın birbirlerine sevgisi nasılsa o sevgiyi temin etmek lazım. Onun için Buhârî-i Şerîf'in yedinci cildinde kardeşlik bahsi var. O bahsi okuyunuz. Müslim hep, Buhârî hepimizin evinde var. Türkçelemişler de şimdi onları güzelce. Onları okuyunuz. Uzun bahis. Orada Resûlullah'ın kardeş

yaptıkları Müslümanların kardeşliği sayesinde, bugün Müslümanlar şark ile garp arasında 20 senenin 25 senenin içerisinde ulaştılar. O kardeşlik idi. O sevgi idi. O saygı idi. O sevginin, o saygının sayesinde 25 senesinde Müslümanlık şark ile garp arasında yayılıverdi. Ne sayesinde?

O sevgi sayesinde. Sonra bir numune vereyim, ufacık, kısacık. Bir muharebe olmuş. Belki Yermük muharebesi Düşman çok. Müslüman az. Her zamanda da böyleydi ya. Dövüşmüşler.

Birçok Müslümanlar şehid düşmüş. İsimleri hatırında kalmadı tabii. O da yaralılara bakma vazifesini üzerine almış. Yaralıları dolaşıyor. Bakmış ki, amcamın oğlu diyor. Baktım, yatıyor, yaralanmış. Bir ibrik su almış yanına da imdatlarına yetişmek üzere. Amca, sana su getirdim. Allah sana şifa versin, şöyle olsun, böyle olsun derken. demiş ki, bak, oradan bir acı ses geliyor. Bir acı ses geliyor. Vurulan kardeşimin acısı daha fazla galiba. Onun yardımına koş. Kendisini bıraktırıyor. Yaralı. Belki beş dakika sonra ölecek. Şehid olacak. Fakat o anda kardeşini düşünüyor. Onun yardımına koşuyor. Hemen o hasta bakıcı,

yaralıları bakan, koşuyor ona. Ay, ay diye birisi daha inliyor. Onu diyor, senin yardımına geldim. Yok diyor, bak bu sesi duyuyorsun ya. Onunki daha acı hali var. Koş ona diyor. Ona gidiyor bakıyor ki o rahmetlik olmuş. O yetişmemiş ona. Rahmetli. Ötekine geliyor, dönüp de hani, bakıyor o da rahmete kavuşmuş. Amcasının oğluna yetişiyor, bakıyor o da rahmete kavuşmuş. Son zamanda, son dakikalarında bile kardeşlerini düşünebiliyorlar. Tercih meselesi. Tercih. İsâr diyor buna. Kendin muhtaç iken, kendin muhtaç iken, bu akşam bir ekmeğe muhtacım ben. Bu ekmeğe, o da muhtaç. Onu muhtaç görünce kendi ihtiyacını unutacaksın, onun ihtiyacına koşabiliyorsan, o zaman Müslüman olacaksın. O zaman.

Var mı böyle bir Müslüman, bulabilecek miyiz şimdi? Şimdi bizim kardeşler gelmişler ta Fas'tan. Burada bize nasihat ediyorlar. Çok hoş. Fakat hep laftan ibaret sözlerimiz. Hep laftan ibaret. Lafa doyduk zaten. Lafa doyduk. Laf lazım değil, bize öz lazım şimdi. Bu gönüldeki kalbi nasıl koyacağız buraya?

Şimdi, Ankara'da işittim bir hocaefendi var. Adı hatırimda yok. Zavallı kalbinden hastaymış, ameliyat etmişler. Pille yaşıyormuş

şimdi, pil ile. İki senede bir değişmesi lazım geliyormuş o pilin. Bu beş seneden beri o pille yaşayabiliyor. Kalbiyle başka türlü yaşamak imkânı yok.

Pille yaşıyor. Bize de bir pil verecek de bizi de yaşatacak bir kuvvet lazım şimdi. Laflara doyduk artık. Laflarla bu iş olmuyor. Herkes, herkes her şeyi iyi biliyor. Bilmeyen yok. Dolu eser dünyada.

Allah hakkımızda affetsin.

Şimdi Cenâb-ı Peygamber, Ha, ne dedi bak, siz iman sahibi olamazsınız, ta ki birbirlerinizi sevmedikçe, tefâül babından, tefâül babında, dövüşmek, mükâtele etmek. Nasıl ki karşılıklı oluyor, sevgi de böyle karşılıklı olacak. Bu karşılıklı sevgili olmak için buyuruyor ki,

Efelâ ünebbiüküm bi şey'in izâ fe'al-tümûhü tehâbebtüm. Cenâb-ı Peygamber yalan söylemez haşa. Eksik de söylemez. Size ben bir şeyi bildireyim ki, siz o işi işlediğiniz vakitte birbirinizi seversiniz. Tabi hepimiz bayılacağız şimdi. Bunu yaptık mı birbirimizi seveceğiz. Peki, nedir acaba?

Efşü's-selâme beyneküm. Birbirinizin aranızda selamı eksik etmeyin. Bol selam veriniz.

1300 küsur seneden beri Esselamu Aleyküm diyoruz biz birbirimize. Diyoruz. Fakat o sevgi bizde gene yok. O sevgi Resûlullah'ın zamanından, Tabiin zamanı, Tebein tabiîn zamanında bitmiş. Ondan sonra fitne fesat başlamış. Üç devir. Güzelce Müslümanlar birbirleriyle iyi geçinmişler. Üç yüz sene. İki yüz sene neyse. Fakat ondan sonra selamlar, ne oldu bizim selamlar?

Esselamu aleyküm diyoruz ya. Bir fayda temin ediyor, ne sevgi veriyor, ne bir şey ediyor. Adeta şimdi selam, başımdan defol demek yerine geliyor. Bana musallat olma, ağırlık olma, hadi. Selamün aleyküm. Aman dur birader sana, bir işim var şimdi. Selamunaleyküm, hadi Allah ısmarladık gidiyor. Oldu mu bu selam? Selam nedir?

Selamın manasını. Şimdi Kur'an okuyoruz el-hamdülillah. Ama manasına vukuf etmeden okunan Kur'anlar. Allah affetsin kusurlarımızı. O Kur'an bize emr-i mâruf, nehy-i anil münkerden bahsediyor. Özü nasıl hareket edeceğimizin programını gösteriyor. O program geminin üzerinde pusula var. Kaptanın önünde o pusula sağa sola döner durur. Ona göre kaptan

vapurunu yürütür. Eğer pusulanın, pusulasına göre yürütmezse, ya bir kayaya çarpar, ya bir batağa gider. E şimdi bizim elimizdeki pusula Kur'an-ı azimüşşan. E ama bizim yolumuzu ayırmış. Çünkü biz pusulaya göre hareket etmiyoruz. Kendimize göre hareket ediyoruz. Pusulaya göre hareket etsek, bu sevgi bizde olacak. Ashâb-ı kirâmın zamanındaki o sevgi nasılsa.

Ha şimdi bak, bir zengin, bir koyunbaşı almış, filan adam fakirdir demiş, al şu koyunbaşı da demiş, götür ona ver, fukaraya. Kölesi hizmetkârı götürmüş, çat çat çapıyım. Bey, selamı var. Size bir koyunbaşı yolladılar, buyurun. Ha, çok teşekkür ederim. Ama şu bizim komşu yok mu? Kaç günden beri galiba aç. Onun ihtiyacı daha fazla. Binâenaleyh ben dayanabilirim daha. Ona götür demiş. Ona götürmüş, yedi ev dolaşmış. O ona havale etmiş. Bu ona havale etmiş. O, ona havale etmiş. Yedisi de aç bunların ama. Yedisi de aç. Yani bir koyunu yiyecekler. Başı değil de bir koyun olsa elinde yiyecekler. Ama o eline geçen başı da kardeşine havale ediyor. Onun daha aç şeysi diyor. Geliyor bakıyor bu birinciye. Yedi ev dolaştıktan sonra ona geliyor. Sizlere ömür

rahmeti rahmanı kavuşmuş. Öteki öteki, onlar da hep rahmeti rahmana kavuşmuşlar. Açlığın tesiriyle. Bu tercih nereden ileri geliyor? Neden onu bulmuşken yemiyor da kardeşine havale ediyor? O yesin de o kalsın diyerekten. Bu iman nedir bu iman yani şimdi? Hepimizin dilinde iman. Lâ ilâhe illallâh Muhammeden Resûlullah.

Allah affetsin kusurlarımızıda bunu taklidimizi tahkike çevirsin. Taklidimizi tahkike çevirsin. Yaş büyümüş, sakal ağırmış, işte şu olmuş bu olmuş, hepsi vız. Hep kendi kafanda ne varsa yine o, onunla. Belki şimdi biraz münasebetsiz de olacak.

Almanya'dan bir mektup gelmiş. Orada kardeşim birisi sakal salmış. Hanım feryadı koparıyor. Ben senin gibi adamı ne yapacağım diyor. Ama ne kadar çirkin laf açtı, yazmış adam oraya da.Söylüyor onları. Yahu sen kimsin?

Onun üzerine bir arkadaş geldi, Trabzon'dan gelmiş. Dedi benim hanım da, ben de geç sakal bıraktım. Benim hanım da bana itiraz etti. Hanım gözünü aç, ben bir sakala bin karıyı feda ederim dedim. O sordu diyor. Fakat şimdiki o ki Müslümandır, şüphesiz. Ama Müslüman olduğu halde kocasının sakalına

dayanamıyor işte ya. Dayanamıyor. Senin getireceğin evlattan ne olacak yani?

Biz şimdi muhabbetten bahsediyoruz. O muhabbet nasıl olacak şimdi bizde? Binâenaleyh selam, noksan sıfatlardan münezzehe olan Allah Celle ve Alâ'nın ismidir. Allah nasıl O'nun ismiyse, selam da O'nun ismidir. Selam da O'nun ismidir. Her gün okuyoruz Esmâ-i Hüsnâ'nın içerisinde. Öyle olduğu halde biz selamın lafında kalıyoruz. Selamet lazım arada. O selametın bir kısa misal.

Allah esirgeye. Yangın olmuş. Yanıyor adamın evi. Evi yanarken tabi o da üst katta. İmdat! Bağırıyor. Selamun Aleyküm, selamun aleyküm. Olur mu bu selam? Oldu mu bu selam yani?

Adam yanıyor orada, yardım bekliyor. İtfaiyeye mi koşacaksın? Merdiven mi bulacaksın? Neyse o günkü vazife. O adamı oradan indirip kurtarmaya çalışacaksın. Denizde boğuluyor. Boğulurken, selamün aleyküm. İşte selamün aleyküm dediydim vazifem yaptım.

Olur mu?Olmadı. Niçin? Oradaki selamın yeri, denizden mi atlayacaksın? Ne yapacaksın yapacaksın, bu boğulmaya yüz tuan adamı

kurtarmaya çalışacaksınız. Her cihette böyle.
Ama biz bunların hepsini bıraktık da, Selamün
Aleyküm ile ifade meram etmeye çalıştık. Al-
lah bir delil getirdi ki, selamün aleykümü de
elimizden aldı. Şimdi günaydına döndü iş.
Allah kusurumuzu affetsin.

Mehmet Zahid Kotku
İskenderpaşa Camii

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak
için tıklayınız.](#)

